

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTEREN

21. december 2012

Besvarelse af spørgsmål 85 alm. del stillet af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 21. november 2012.

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren redegøre for, hvilke muligheder der er for at føre kontrol med Finanstilsynet og dets virksomhed.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr. 10 09 24 85
evm@evm.dk
www.evm.dk

Svar:

I henhold til lov om finansiel virksomhed påser Finanstilsynet overholdelsen af lov om finansiel virksomhed og de regler, der er udstedt i medfør heraf. Det er således Finanstilsynet, der fører det generelle tilsyn med den finansielle sektor.

Det er i lov om finansiel virksomhed fastsat, at det er Finanstilsynets direktion, der har ansvaret for tilsynsvirksomhedens tilrettelæggelse. Finanstilsynet er dermed uafhængigt i dets tilsynsvirksomhed. Erhvervs- og vækstministeren (og departementet) har derfor ingen instruktionsbeføjelser over for Finanstilsynet vedrørende tilsynsvirksomheden, hvilket er i fuld overensstemmelse med internationale tilsynsstandarder, der siger, at et effektivt finansielt tilsyn skal være operationelt uafhængigt og have tilstrækkelige ressourcer, som tilsynsmyndigheden selvstændigt disponerer over. Finanstilsynets tilsynsmæssige uafhængighed er ligeledes et forhold, som Den Internationale Valutafond nøje overvåger.

Det følger tillige af lov om finansiel virksomhed, at Finanstilsynet kan tilrettelægge den sædvanlige tilsynsvirksomhed med henblik på at fremme den finansielle stabilitet og tilliden til de finansielle virksomheder og markeder. Det fremgår af lovens § 344, stk. 3, at det er Finanstilsynets direktion der har ansvaret for tilsynsvirksomhedens tilrettelæggelse, som skal ske ud fra et væsentlighedshensyn, hvor den tilsynsmæssige indsats står i forhold til de potentielle risici eller skadevirkninger.

Dette af hensyn til beskyttelse af både de økonomiske interesser for den pågældende virksomheds indskydere, investorer, obligationsejere, forsikrede eller andre kunder, men også mere overordnet for den finansielle stabilitet og tilliden til de finansielle virksomheder og markeder samt andre samfundsmæssige forhold. Det fremgår af bemærkningerne til loven, *"at tilsynsindsatsen skal prioriteres ud fra et væsentlighedshensyn. Dette indebærer ikke, at der er områder af den finansielle lovgivning, som Finanstilsynet ikke skal påse. På de områder, hvor de potentielle risici eller skadevirkninger vurderes at være relativt lave, kan tilsynet i stedet anvende mindre effektive, men også mindre ressourcekrævende tilsynsinstrumenter, såsom stikprøvevise kontroller eller kontroller, som gennemføres, når Finanstilsynet eksempelvis alligevel er på undersøgelse af for forholdet relevante områder i de finansielle virksomheder."*

Det skal samtidig nævnes, at Finanstilsynet i lighed med andre offentlige

myndigheder er bundet af de lovgivningsmæssige tiltag, der vedtages i Folketinget. Finanstilsynet skal i sin tilsynsaktivitet agere i overensstemmelse med de bestemmelser, der er fastlagt af Folketinget. Finanstilsynet kan på den baggrund alene agere inden for de lovgivningsmæssige rammer og i overensstemmelse med det parlamentariske mandat.

Det skal endelig bemærkes, at erhvervs- og vækstministeren i andre sager end sager om tilsynsvirksomhed har en instruktionsbeføjelse over for Finanstilsynet. Instruktionsbeføjelserne følger helt generelt de almindelige principper om over-/underordningsbeføjelser, som ministeren har i forhold til de myndigheder, som indgår i det statslige administrative hierarki, og som ministeren har det parlamentariske og retlige ansvar for. Beføjelserne modsvares af, at det er ministeren, der har det parlamentariske og retlige ansvar for administrationen af lovgivningen inden for den pågældendes ressortområde. I den forbindelse kan det oplyses, at der indgås en årlig resultatkontrakt mellem Finanstilsynet og Erhvervs- og Vækstministeriets departement, som opstiller en række mål for Finanstilsynets virksomhed. Departementet følger op på målopfyldelsen to gange årligt samt i forbindelse med udarbejdelsen af Finanstilsynets årsrapport.

Intern kontrol

Der er en række interne kontrolmekanismer i forhold til Finanstilsynets tilsynsvirksomhed.

Det Finansielle Virksomhedsråd træffer således afgørelser i tilsynssager af principiel karakter samt i tilsynssager, der har videregående betydelige følger for finansielle virksomheder, herunder finansielle holdningsvirksomheder. Det Finansielle Virksomhedsråd er en del af Finanstilsynet og fungerer som en overordnet instans for Finanstilsynet inden for sit kompetenceområde. For så vidt angår tilsynssager af principiel karakter samt tilsynssager, der har videregående betydelige følger for aktørerne på værdipapirmarkedet, træffes sådanne afgørelser af Fondsrådet.

Finanstilsynet refererer til de to råd i forbindelse med tilsynsvirksomheden og de to råd har instruktionsbeføjelser over Finanstilsynet på deres respektive områder.

Finanstilsynet kan blandt andet forelægge sager om fastsættelse af solvensbehov for et nødlidende institut for Det Finansielle Virksomhedsråd, ligesom Finanstilsynet blandt andet kan forelægge sager om nedskrivninger for Fondsrådet. Eksempelvis blev Det Finansielle Virksomhedsråd forelagt sagerne i Tønder-bank sagen og sagen om EBH-bank.

Ekstern kontrol

Der er endvidere også mulighed for ekstern kontrol af Finanstilsynets virksomhed, når afgørelserne m.v. er truffet af Finanstilsynet.

Det følger således af lov om finansiel virksomhed, at afgørelser på tilsynsområdet, truffet af Finanstilsynet, herunder afgørelser om fastsættelse af solvensbehov og afgørelser om nedskrivninger, kan indbringes for Erhvervsankenævnet, der fungerer som en uafhængig klageinstans. De enkelte pengeinstitutter har derfor mulighed for at påklage Finanstilsynets

afgørelser, herunder afgørelser om fastsættelse af solvensbehov eller afgørelser om nedskrivninger, hvis institutterne ikke er enige heri.

Endvidere har institutterne mulighed for at indbringe Finanstilsynets afgørelser for domstolene.

Der er desuden mulighed for at klage over Finanstilsynet i en konkret sag til Folketingets Ombudsmand, som behandler klager over offentlige myndigheder. Folketingets Ombudsmand kan også ex officio gå ind i konkrete sager, hvis det vurderes relevant. Folketingets Ombudsmand kan ikke selv træffe afgørelser, men kan kritisere og anbefale myndigheder at tage en sag op til fornyet behandling.

Endelig er der mulighed for at iværksætte uvildige advokatundersøgelser af Finanstilsynets rolle i en konkret sag. Inden for de senere år, har der være udarbejdet uvildige advokatundersøgelser i forbindelse med nødlidende pengeinstitutter, herunder også af Finanstilsynets tilsyn med de konkursramte institutter. Senest er der eksempelvis udarbejdet en advokatredagørelse om Finanstilsynets tilsyn med Roskilde Bank.

Parlamentarisk kontrol

Finanstilsynet er tillige underlagt parlamentarisk kontrol. Det fremgår således af lov om finansiel virksomhed, at fortrolige oplysninger, som Finanstilsynet har indhentet i forbindelse med tilsynsvirksomheden, som ellers er underlagt en skærpet fortrolighed, kan videregives til vedkommende minister ”som led i dennes overordnede tilsyn”. Finanstilsynet skal således orientere ministeren om afgørelser i sager, som vurderes at være af større politisk betydning. Det kan f.eks. være sager, der vurderes af interesse for offentligheden eller af interesse for Folketinget.

Ministeren kan bede Finanstilsynet om at udlevere alle oplysninger i en konkret sag eller vedrørende et bestemt område. Det kan f.eks. ske i forbindelse med en henvendelse fra Folketinget. Hvis ministeren får fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet følger fortroligheden oplysningerne, således at ministeren er omfattet af en tavshedspligt svarende til den Finanstilsynet er underlagt. Selv ikke samtykke fra den virksomhed, som tavshedspligten tilsigter at beskytte, berettiger til at videre fortrolige oplysninger. Ministeren kan derfor ikke videregive oplysningerne til Folketinget.

Dertil kommer, at hvis et pengeinstitut selv eller Finanstilsynet vurderer, at et institut kan komme i problemer i forhold til opfyldelse af kravene til solvens eller likviditet, kan der være behov for, at Finanstilsynet igangsætter forskellige drøftelser med interesserede parter med henblik på at finde en løsning. I en sådan proces, har erhvervs- og vækstministeren instruktionsbeføjelser i forhold til Finanstilsynet. Det fremgår således af bemærkningerne til lov om finansiel virksomhed, at Finanstilsynet på forhånd skal anmode om mandat fra erhvervs- og vækstministeren, før Finanstilsynet kan deltage i håndteringen af en nødlidende finansiel virksomhed, ved at være behjælpelig med at finde en løsning på en krise i en nødlidende finansiel virksomhed.

Ved at Finanstilsynet indhenter et mandat til at deltage i krisehåndteringen, sikres ministeren samtidig en underretning om, at en finansiel virksomhed er i økonomiske vanskeligheder af en sådan karakter, at der er risiko for, at virksomhedens tilladelse til at drive finansiel virksomhed kan inddrages. Mandatet indhentes således først på det tidspunkt, hvor Finanstilsynet vurderer, at der er risiko for, at en finansiel virksomhed ikke lever op til lovens solvenskrav.

Ligeledes har Statsrevisorerne gennem Rigsrevisionen mulighed for, at undersøge Finanstilsynet. Rigsrevisionen har i forhold til Finanstilsynet mulighed for at gennemføre såvel årsrevision, hvor der blandt andet er fokus på finansiel revision og juridisk-kritisk revision, som større undersøgelser, hvor fokus er på forvaltningsrevision og således f.eks. kan gå ud på at undersøge Finanstilsynets rolle og ageren i en konkret sag med en finansiel virksomhed. Rigsrevisionen har i denne sammenhæng adgang til samtlige oplysninger hos Finanstilsynet. Finanstilsynet er en af de myndigheder, der løbende har været underlagt Rigsrevisionens undersøgelse og kontrol. Således har Rigsrevisionen senest undersøgt Finanstilsynets rolle i sagerne vedrørende Roskilde Bank og Amagerbanken. Der har været tale om omfattende undersøgelser, som i bl.a. Roskilde Bank-sagen har strakt sig over flere år.

Endelig fremgår det af lov om finansiel virksomhed, at Folketingets stående udvalg har mulighed for at få udleveret fortrolige oplysninger vedrørende en konkret finansiel virksomheds generelle økonomiske forhold, for så vidt angår krisehåndtering af finansielle virksomheder, når der træffes beslutning om, hvorvidt staten skal yde garanti eller stille midler til rådighed, og i forbindelse med den parlamentariske kontrol i sager omfattet heraf.

Finanstilsynet har ligeledes mulighed for at videregive fortrolige oplysninger i summarisk eller sammenfattende form til blandt andet Folketingets stående udvalg, under den forudsætning at hverken den enkelte konkrete virksomhed eller dens kunder kan identificeres i den sammenhæng.

Offentlighed om Finanstilsynets arbejde

Med de senere års lovændringer er der åbnet væsentligt op for offentlighedens mulighed for at få indblik i Finanstilsynets arbejde, f.eks. ved offentliggørelser af inspektionsredegørelser, afgørelser truffet af Det Finansielle Virksomhedsråd og Fondsrådet samt beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning. Med det netop fremsatte lovforslag L 87 foreslås der åbnet yderligere op for Finanstilsynets adgang til offentliggørelse af tilsynsreaktioner. Disse tiltag har indebåret en større offentlig indseende med Finanstilsynets arbejde.

Det er samtidig værd at bemærke, at i de tilfælde, hvor en finansiel virksomhed f.eks. er erklæret konkurs, eller hvor størstedelen af den finansielle virksomheds drift er ophørt eller overdraget, skal Finanstilsynet udarbejde en redegørelse for årsagerne hertil, såfremt Finansiell Stabilitet A/S f.eks. har medvirket ved overdragelsen af virksomheden eller staten har lidt tab på en individuel statsgaranti eller på et kapitalindskud.

I forbindelse med udarbejdelsen af redegørelsen kan Finanstilsynet i et vist omfang tilsidesætte den almindelige tavshedspligt, såfremt oplysningerne ikke vedrører kundeforhold eller tredjemand, der er eller har været involveret i forsøg på at redde den pågældende finansielle virksomhed. Redegørelsen beskriver således Finanstilsynets rolle under forløbet op til konkursen m.v. og offentliggøres.